

Els tres valors que hem d'ensenyar són esforç, humilitat i prudència

Quin són els valors que hem d'ensenyar als nostres fills? Jo crec que són tres: el valor de l'esforç (amb tenacitat i constància), el de la humilitat i el de la prudència.

La prudència?

La prudència és la capacitat de prendre decisions d'una manera sensata, valorant aquella oferta i veient las conseqüències nocives que pot tenir. Si els ensenymem a ser prudent no estarem preocupats a les tres de la matinada a la sortida d'una discoteca perquè el jove ja sabrà si ha de pujar al cotxe d'un conductor begut o no; si ha de tenir una relació sexual en segons quines condicions o no; o bé si ha comprar o no a un venedor d'èxtasi. Si els fills no han après la prudència, serà difícil que els pares dormin tranquils.

I això com ho hem de fer els pares?

Els coneixements es transmeten repetint, però els valors no es transmeten parlant ni repetint, els valors es transmeten amb l'entorn, en un context i en les diferents situacions del dia a dia, anant d'excursió i agraïnt el bon temps per exemple, fent esport i esforçant-se junts o sopant plegats mentre demanem sisplau que ens passin l'aigua o donant les gràcies perquè la sopa estava fantàstica.

Amb l'exemple també, no?

Efectivament, a través de l'exemple es poden transmetre tots els valors. La coherència i l'exemplaritat en les situacions de vida que ens trobem són la base de la transmissió de valors. Els fills han de veure que hi ha un esforç per ser coherent. Si tu li dius que "has de perdonar" però la mare i el pare fa dies que no es parlen per una discussió, no tens autoritat moral per exigir allò que no t'exigeixes a tu mateix.

No pots exigir a un fill allò que no t'exigeixes a tu mateix

Posa un altre exemple?

El consum. Si tu li dius al nen, "has de ser estalviador, més auster" i tu et canvies de mòbil cada sis mesos la incoherència és total.

Hem perdut la humilitat?

La humilitat és conèixer els propis límits i les pròpies possibilitats, la qual cosa no té a veure amb la baixa autoestima o en menysprear-se. Una persona humil reconeix quins són els seus propis límits, les seves dificultats i té la suficient capacitat per demanar ajuda i acceptar que els altres són superiors en alguns camps encara que no en tots. La humilitat és aquella capacitat de reconèixer que no ho sé tot, que no ho faig tot bé i que necessito dels altres i del seu correctiu.

Cristina Gutiérrez i Francesc Torralba

En canvi, el que té una crisi d'autoestima és aquell que no reconeix cap possibilitat en ell mateix, cap talent, el que no se'n sortirà. En definitiva, el que està sempre autodestruint-se.

La humilitat és una virtut. La crisi d'autoestima és un defecte. La humilitat és l'autovaloració justa d'un mateix.

Em sembla que al nostre país no abunden els humils! Jo detecto que els estudiants d'altres països són més receptius.

I els pares també hem de practicar els tres valors oi? Es clar! Si els exercitem a la família els fills ho aprendran d'una manera més fàcil.

La societat ens ho està posant difícil per la pràctica de la humilitat?

Sí, perquè a les societats cultes s'amaga tot el que representa el fracàs. I com que la humilitat és reconèixer un error, un fracàs es tendeix a amagar-lo o bé imputar-lo a un altre. Fixem-nos en el fracàs escolar, és la patata calenta que ningú vol; els mestres diuen que són els pares. Els pares diuen que és la televisió i l'escola. Tenim un dels nivells més alts de fracàs escolar d'Europa.

Els alumnes com van a classe?

Hi ha professors universitaris que es troben que a la quarta classe no hi ha ni la meitat dels alumnes. I sempre donen la responsabilitat als joves: "no vénen preparats, no tenen sentit de l'autoritat, són dispersos, no s'esforcen..." però i tu... com et sents com a professor? Arribes a la classe i poses un USB i vas deixant que passin les diapositives? o fas de la classe un acte creatiu? La humilitat ajuda molt a resoldre problemes, ajuda molt a les empreses i a la família.

Si un nen no ha treballat el valor de l'esforç que li passarà quan sigui gran?

Doncs li passarà que difícilment acabarà realitzant algun projecte.

Com se sentirà?

Frustrat. Per qualsevol projecte necessites esforç, per un projecte de feina, de parella, econòmic o d'amistat. Si aquest valor no queda molt incorporat en la seva personalitat aquest nen aviat es desinflarà. El primer dia anirà a entrenar però el tercer ja no li vindrà de gust perquè plou o fa fred. O començarà a estudiar anglès però el segon dia dirà que prefereix estar al sofà de casa. I quan canviï d'institut es cansarà de trucar als amics de sempre, ho deixarà córrer i anirà perdent amics i perdent capacitats. L'error és pensar que un pot desenvolupar un projecte sense esforç.

Com s'ensenyava l'esforç?

Els hem d'entrenar. Comencem de ben petits: "Tu pots cordar-te el botó, tu pots posar-te la sabata sol" i això s'ha de fer encara que tinguem pressa. Hem de deixar que comencin a fer coses, "tu creus que ja pots parlar la taula?", doncs comences avui". L'esforç només s'ensenyava posant petites contrarietats diàries als nostres fills. Si un està entrenat a saltar obstacles ja no li ve de nou saltar-ne un de més. Però si al fill el fem viure en una bombolla de sobreprotecció, una bombolla d'Ítaca ideal on ho té tot al seu abast, aquesta bombolla algun dia es punxarà. Totes les persones ens hem de buscar les garrofes, millor està preparat per no enfonsar-nos.

La sobreprotecció pot arribar a corroir el caràcter del nostre fill?

Sí, això és el que es diu la corrosió del caràcter perquè acaba no tenint caràcter i això és dramàtic. Tampoc cal posar obstacles inassolibles perquè llavors els frustres. És com anar amb bicicleta, hi ha un moment que el pare li treu les rodetes i el nen cau i la temptació que tenim és tornar-les a posar, doncs no, que torni a pujar i agafi embranzida. Ningú aprèn a parlar una llengua el primer dia, ningú aprèn a ser metge en un dia. S'aprèn a base de repetir i repetir moltes vegades el mateix. La repetició és bàsica. Però a la nostra societat li repugna la repetició, li cansa. Llavors que passa? no escriuen bé, no llegeixen bé...

L'esforç només s'ensenyava posant petites contrarietats diàries als nostres fills

No expressen bé els pensaments i emocions en veu alta? quantes vegades expressen pensaments i emocions en veu alta des del dia que van entrar a l'escola? I si només tenen 500 paraules al cap com poden expressar que estan enamorats o estan tristos, que estan alegres o deprimits? Els hi falten paraules i agilitat per fer-les servir! L'esforç és repetició sobre el mateix punt, la repetició és fatiga però no hi ha un altre remei.

Però també hi ha alumnes excel·lents.

L'excel·lència és esforç i humilitat sobre un talent que t'és donat. Amb talent sol no n'hi ha prou i amb esforç sol tampoc n'hi ha prou per arribar a l'excel·lència.

Hem d'ensenyar als nostres fills i alumnes a descobrir els seus talents perquè no tots valem pel mateix. El talent és l'únic que no decidim.

Entrevista realitzada per Cristina Gutiérrez i Belén Rodríguez

Edat:
44 anys.

Lloc de naixement /
Residència:
He nascut i visc a
Barcelona.

Estat civil:
Casat, amb cinc fills de
10 a 17 anys.

Interessos:
M'agrada córrer cada
dia.
M'interessen molt les
persones, perquè són
una font inesgotable
d'interrogacions.

Francesc Torralba
Filòsof, teòleg,
escriptor i
professor
universitari

VA D'EDUCACIÓ

Edita **La Granja, Fundació per a la educació**
Sta. Maria de Palautordera - Apartat de correus núm 3. 08460
Tel.: 93 848 22 77 - Fax: 93 848 22 03 - e-mail: la-granja@la-granja.net
Maquetació Sergi García Andrés - sgadisseny - sgadisseny@gmail.com
Redacció Cristina Gutiérrez i Mar Llanas
Correccions Míriam Bilbeny
Fotografies Mar Llanas i Belén Rodríguez
www.vadeducacio.com / www.fundaciolagranja.com

Fundació per a l'Educació

